

14.06.2023

Ärende/25

§ 155

Ledamoten Mari Holopainens motion om ljudsignaler vid trafikljus för att förbättra tillgängligheten

HEL 2022-013948 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite
- 2 Lausunto Vammaisneuvosto 21.3.2023 (4)
- 3 Lausunto, Vanhusneuvosto, 16.3.2023

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Mari Holopainen och 27 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors utarbetar en plan för att lägga till ljudsignaler vid övergångsställen med trafikljus.

Stadsmiljösektorn utarbetar under det pågående året en plan och antecknar principer om att utvidga ljudsignaler i större utsträckning än nu. I planen beaktas de objekt som tagits upp i kontakterna av föreningen för synskadade och enskilda stadsbor samt rutter med tillgänglighet på specialnivå.

I Helsingfors finns ca 460 korsningar som styrs med trafikljus och som har ett eller flera övergångsställen. Av dessa korsningar har ungefär 60% ljudsignal vid åtminstone ett övergångsställe. Ett av tre av de 1180 övergångsställen som styrs med ljudsignal i Helsingfors har ljudsignal.

Helsingfors stad har under flera år samarbetat med Synskadade i Helsingfors och Nyland rf. Man har strävat efter att lägga till ljudsignaler

vid de befintliga korsningar som styrs med trafikljus enligt det som för-
eningen och de enskilda stadsborna önskat.

Att installera ljudsignal vid befintliga korsningar är en svår uppgift vid
flera objekt. Signalerna ska genomföras så att det är klart för dem som
använder övergångsstället vad som avses med ljudet ett övergångs-
ställe vid en korsning eller en del av den I de flesta fall är det inte möj-
ligt att lätt lägga till ljudsignaler vid befintlig stolpar vid korsningarna
med trafikljus på grund av deras placering. Att lägga till ljudsignaler för-
utsätter ofta grävningsarbete på grund av att stolpar ska flyttas eller
nya stolpar ska installeras samt på grund av att elkabelanslutningen
förnyas. Det är inte alltid möjligt att lägga till nya stolpar om de inte
finns en lämplig plats för dem i det befintliga gatuutrymmet så att det
t.ex. finns tillräckligt med utrymme för underhållsutrustning. I samband
med gatupreoveringar och nybyggen har man strävat att säkerställa
förutsättningar för ljudsignaler.

I stadens tätt byggda bostadsområden finns bostadshus i omedelbar
närhet av korsningar som är styrda med trafikljus. På basis av respon-
sen från stadsborna orsakar ljudsignaler lokalt bullerolägenheter sär-
skilt under sommaren när fönster hålls öppna. Ljudsignalens ljudstyrka
justeras automatiskt enligt bullernivån i omgivningen. Ljudet ska dock
kunna höras även under perioder med låg trafik, såsom på natten, och
då kan ljudet lätt höras också i bostäder genom öppna fönster.

Att installera ljudsignal vid alla övergångsställen med ljussignal skulle
orsaka kostnader på 2–5 miljoner euro beroende på hur mycket gräv-
arbete som behöver göras vid korsningarna. Vid alla korsningar är det
på grund av utrymmesbrist förmodligen inte möjligt att lägga till eller
flytta stolpar till platser som lämpar sig för en trygg och entydig ljudsig-
nal.

Stadsmiljönämnden, äldrerådet och handikapprådet har gett utlåtanden
i ärendet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 och 4 mom. i förvaltningsstadgan besvarar stads-
styrelsen en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter och fö-
relägger fullmäktige sitt svar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

14.06.2023

Ärende/25

- 1 Valtuutettu Mari Holopaisen aloite
- 2 Lausunto Vammaisneuvosto 21.3.2023 (4)
- 3 Lausunto, Vanhusneuvosto, 16.3.2023

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 29.05.2023 § 351

HEL 2022-013948 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 28.02.2023 § 105

HEL 2022-013948 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Helsinki laatii suunnitelman äänimerkkien lisäämisestä suojatieristeyksiin, joissa on liikennevalot. Myös Helsingin kaupungin strategiassa todetaan, että kaupunkiympäristön ja kaupungin palvelujen suunnittelussa otetaan huomioon esteettömyys ja saavutettavuus. Aktiivisella osallistamisella mahdollistetaan vammaisten ihmisten yhdenvertainen osallistuminen ja panostetaan myös muistiystävälliseen kaupunkiin.

Helsinki alkoi järjestelmällisesti edistää esteettömyyttä Helsinki kaikille -projektilla vuonna 2002 laatien muun muassa esteettömyyteen liittyviä ohjeita. Kaupunginhallituksessa 14.11.2005 hyväksytty esteettömyyssuunnitelma vuosille 2005–2010 on ollut esteettömän Helsingin pe-

rustana. Vuonna 2012 kaupunginjohtaja perusti esteettömyysasioiden neuvottelukunnan, joka laati ensimmäiset esteettömyyslinjaukset (päivitetty vuonna 2022). Esteettömyyteen liittyvä lainsäädäntö on muuttunut vuoden 2012 jälkeen ja monet silloin laadituista linjauksista ovat jo osa normaalia toimintaa.

Nykyisin esteettömyysasioiden koordinoinnista ja seurannasta Helsingissä huolehtii esteettömyystyöryhmä. Ryhmän puheenjohtajana toimii kaupunkiympäristön toimialan hallintojohtaja. Ryhmän jäseniä ovat toimialojen esteettömyysyhdyshenkilöt, esteettömyysasiamies, sekä vammaisasiamies ja vanhusneuvoston sihteeri. Esteettömyysasiamies toimii ryhmän valmistelijana ja esittelijänä.

Kaupungin esteettömyystyön näkyväksi tekemisessä on pitkään käytetty palvelukartan palvelukartta.hel.fi -esteettömyyssovellusta. Ulkoalueiden esteettömyysohjeisto (SuRaKu) sai Invalidiliiton valtakunnallisen esteettömyyspalkinnon vuonna 2011 ja Helsinki sijoittui toiseksi Euroopan Unionin Access City Award – kilpailussa vuonna 2015 ja 2022.

YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista on nostettu tärkeimmäksi esteettömyystyötä ohjaavaksi asiakirjaksi Helsingin kaupungin esteettömyyslinjauksissa 2022–2025. Yleissopimus sisältää syrjintäkiellon, joten vammaisten ihmisten tulee päästä samoihin tiloihin kuin muutkin ihmiset ja pystyä toimimaan muiden ihmisten kanssa samoissa tiloissa itsenäisesti tai avustettuna ilman erityisratkaisuja. Sopimus velvoittaa toimiin, jotka varmistavat vammaisille ihmisille mahdollisimman itsenäisen henkilökohtaisen liikkumisen.

Helsingissä on noin 460 liikennevalo-ohjattua risteystä, joissa on yksi tai useampi suojatie. Noin 60 %:ssa näistä risteyksistä on ääniopastus vähintään yhdellä suojatiellä. Jos tarkastellaan suojateiden lukumäärää, niin noin joka kolmannessa Helsingin 1180:stä valo-ohjatusta suojatiestä on ääniopastus.

Helsingin kaupunki on tehnyt vuosien ajan yhteistyötä Helsingin ja Uudenmaan näkövammaiset ry:n kanssa. Olemassa oleviin liikennevalo-ohjattuihin risteyksiin ääniopastus on pyritty lisäämään yhdistyksen ja yksittäisten kaupunkilaisten toivomiin kohteisiin.

Ääniopastuksen lisääminen nykyisiin risteyksiin on monessa kohteessa haastavaa. Opastus tulee toteuttaa siten, että suojatien käyttäjille ei tule epäselvyyttä siitä, mitä risteyksen suojatietä tai sen osaa ääni tarkoittaa. Ääniopastimia ei useimmiten ole mahdollista lisätä helposti jo olemassa oleviin liikennevaloristeysten pylväisiin niiden sijoittelusta johtuen. Ääniopastuksen lisääminen edellyttääkin usein kaivutöitä pylvässiirtojen tai uusien pylväiden asentamisen sekä sähkökaapeloinnin uusimisen vuoksi. Aina uusien pylväiden lisääminenkin ei ole mahdollista,

jos niille ei ole massa olevasta katutilasta löydy sopivaa paikkaa siten, että myös esimerkiksi kunnossapitokalustolle jää riittävästi tilaa. Katu-remonttien ja uudisrakentamisen yhteydessä on pyritty varmistamaan edellytykset ääniopastukselle.

Tiiviisti rakennetun kaupungin asuinalueilla liikennevalo-ohjattujen risteysten välittömässä läheisyydessä on asuintaloja. Kaupunkilaisten palautteiden perusteella ääniopastuksesta aiheutuu paikallisesti meluhaittaa varsinkin kesällä, kun asuintaloissa pidetään ikkunoita auki. Ääniopastuksen äänenvoimakkuus säätyy automaattisesti ympäristön melutason mukaan. Ääni tulee kuitenkin olla kuultavissa myös vähäliikenteisenä aikana, kuten yöllä ja se kuuluu tällöin helposti myös asuntoihin avonaisista ikkunoista.

Kaikkien nykyisten valo-ohjattujen suojateiden varustaminen ääniopastuksella aiheuttaisi arviolta 2–5 miljoonan euron kustannukset riippuen siitä, miten paljon risteyksissä joudutaan tekemään kaivutöitä. Kustannusarviota on mahdollista tarkentaa vasta tarkemman risteyskohtaisen suunnittelun yhteydessä, jolloin selviää tarvittavien rakentamistöiden laajuus. Kaikissa risteyksissä pylväiden lisääminen tai siirtäminen turvallisen ja yksikäsitteisen ääniopastuksen edellyttämiin paikkoihin ei todennäköisesti tilan puutteen vuoksi ole mahdollista. Ääniopasteiden määrän lisääminen kasvattaa myös ylläpitokustannuksia.

Kaupunkiympäristön toimiala tulee tekemään tämän vuoden aikana suunnitelman ja kirjaamaan periaatteet ääniopastuksen laajentamisesta nykyistä kattavammaksi. Suunnitelmassa otetaan huomioon näkövammaisten yhdistyksen sekä yksittäisten kaupunkilaisten yhteydenotoissa esille tulleet kohteet sekä esteettömyyden erikoistason reitit.

Kaupunkiympäristölautakunta piti vastauksen lopussa todettua suunnitelmaa ja sen toimeenpanoa tärkeänä ja korostaa, että sen laatimisesa tulee olla vuorovaikutuksessa näkövammaisten yhdistysten kanssa.

Käsittely

28.02.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lisätään lausunnon loppuun seuraava kappale: "Kaupunkiympäristölautakunta pitää vastauksen lopussa todettua suunnitelmaa ja sen toimeenpanoa tärkeänä ja korostaa, että sen laatimisesa tulee olla vuorovaikutuksessa näkövammaisten yhdistysten kanssa."

Kannattaja: Otso Kivekäs

14.06.2023

Ärende/25

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

14.02.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Paula Tuovinen, liikenneinsinööri: 310 37093
paula.tuovinen(a)hel.fi
Pirjo Tujula, esteettömyysasiamies, puhelin: 310 38410
pirjo.tujula(a)hel.fi